

Seurattu SDK 846/2023 saakka.

11.5.2007/571

Laki eläkkeensaajan asumistuesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset ja määritelmät

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on alentaa Suomessa asuvan henkilön asumismenoja maksamalla hänelle eläkkeensaajan asumistukea.

2 § (11.1.2019/21)

Suomessa asuminen

Henkilöä pidetään Suomessa asuvana, jos hän asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain (16/2019) 5, 6 tai 10 §:n mukaisesti asuu Suomessa.

3 §

Lain toimeenpano

Tämän lain mukaiset tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.

4 § (13.1.2017/11)

Avoliitto ja erillään asuminen

Tässä laissa *avoliitolla* tarkoitetaan sitä, että kaksi henkilöä, jotka eivät ole keskenään avioliitossa, elävät jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa.

Jos aviopuolisot elävät jatkuvasti erillään 7 §:ssä tarkoitetun julkisen laitoshoidon tai muun syyn vuoksi eikä heillä ole yhteistä taloutta, heihin ei sovelleta tämän lain niitä säännöksiä, jotka koskevat avioliitossa olevia.

5 §

Asumismenot

Tässä laissa *asumismenoilla* tarkoitetaan:

- 1) asunnosta maksettavaa vuokraa, vastiketta tai asumispalveluyksikön palvelumaksun asumismeno-osuutta sekä erikseen maksettavia vesi- ja lämmityskustannuksia ja tontinvuokraa;
- 2) asumistuen hakijan tai hänen avio- tai avopuolisonsa omistaman omakotitalon lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksia;
- 3) asunnon hankkimiseksi tai kunnossapitämiseksi otettujen lainojen korkoja, jos asunnon omistaa asumistuen hakija tai hänen avio- tai avopuolisonsa; ja
- 4) asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) mukaisen asumisoikeuden hankkimiseksi tai asuntokauppalain (843/1994) 3 §:ssä tarkoitetun osaomistusasunnon hankkimista varten otettujen lainojen korkoja.

6 § (14.11.2014/939)

6 § on kumottu L:lla 14.11.2014/939.

7 §**Laitoshoido**

Tässä laissa *laitoshoidolla* tarkoitetaan ylläpidon, hoidon ja huolenpidon sisältävää toimintaa sairaalassa, hoitolaitoksessa tai muussa vastaavassa toimintayksikössä.

Laitoshoido on julkista, jos hoitoa annetaan:

- 1) valtion tai hyvinvointialueen ylläpitämässä sosiaali- tai terveydenhuollon laitoksessa;
- 2) muussa laitoksessa, jossa annettavan hoidon valtio kustantaa;
- 3) muussa laitoshoidon toimintayksikössä, jos valtio tai hyvinvointialue jatkuvasti osallistuu hoidon kustantamiseen antamalla toimintayksikölle taikka sen ylläpitäjälle tukea, avustusta tai korvausta, jonka määrä ylittää puolet hoidon kokonaiskustannuksista;
- 4) hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 7 tai 9 §:n mukaisesti hyvinvointialueen järjestämänä, tai jos tosiasiaa on kysymys mainittujen lainkohtien mukaisesta järjestelystä; tai
- 5) yksityisen palvelujen tuottajan toimintayksikössä, jos hyvinvointialue jatkuvasti osallistuu hoidettavan henkilön hoidon kustantamiseen kustantamalla vähintään puolet hoitomaksusta.

(8.7.2022/553).

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, milloin 1 ja 2 momentissa tarkoitettu hoito on laitoshoidoa sekä milloin laitoshoido on jatkuvaa ja julkisilla varoilla rahoitettua. Tarvittaessa Kansaneläkelaitos ja hyvinvointialueet neuvottelevat, onko toiminta tässä pykälässä tarkoitettua julkista laitoshoidoa tai avohoidoa. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin Kansaneläkelaitoksen ja hyvinvointialueiden välisestä neuvottelumenettelystä sekä siihen liittyvästä lausuntomenettelystä. (8.7.2022/553).

2 luku**Asumistuen määräytymisperusteet****8 § (14.11.2014/939)****Oikeus asumistukeen**

Oikeus asumistukeen on henkilöllä, joka on täyttänyt 16 vuotta ja saa:

- 1) kansaneläkelain (568/2007) 10 tai 11 §:n mukaista vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä, leskeneläkettä taikka kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 4 tai 5 §:ssä tarkoitettua leskeneläkettä;
- 2) takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) mukaista takuueläkettä;
- 3) työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista tai muuta vastaavaa lakiin perustuvaa työ- tai virkasuhteen perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä, työraueläkettä, vanhuuseläkettä tai leskeneläkettä taikka työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 19 §:ssä tarkoitettua leskeneläkettä; (29.1.2016/86).
- 4) täyden työkyvyttömyyden perusteella myönnettyä lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, sotilastapaturmalain (1211/1990), liikennevakuutusta koskevan lainsäädännön tai sotilasvammalain (404/1948) mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä, elinkorkoa, työkyvyttömyyseläkettä, leskeneläkettä, huoltoeläkettä tai sellaista ansionmenetyksen korvausta, jota maksetaan, kun liikennevahingon sattumisesta on kulunut vuosi;

5) työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), mukaista jatkuvaa kuntoutusrahaa, kuitenkin vasta vuoden kuluttua vahinkotapahtumasta, sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991), mukaista jatkuvaa työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetykskorvausta; viimeksi mainittu kuitenkin vasta vuoden kuluttua vahingon sattumisesta; (7.8.2015/884).

6) kansanedustajan eläkkeestä ja sopeutumisrahasta annetun lain (329/1967), kansanedustajan perhe-eläkkeestä annetun lain (107/1990) tai valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain (870/1977), mukaista vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä tai leskeneläkettä; tai

7) edellä tässä momentissa mainittua etuutta vastaavaa ulkomailta maksettavaa etuutta.

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä henkilölle, jolla on oikeus yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014), mukaiseen asumistukeen.

SotilastapaturmaL 1211/1990 on kumottu L:lla sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta 1521/2016.

2 §

Huomioon otettavat asumismenot

Asumismenoina otetaan huomioon hakijan kohtuulliset asumismenot yhdestä Suomessa sijaitsevasta vakinaiseksi katsottavasta asunnosta, jossa hakija asuu asumistuen alkaessa. Jos asumistuen hakija joutuu ikänsä tai sairautensa, taikka asuntonsa kunnon tai sijainnin vuoksi asumaan tilapäisesti muussa kuin vakinaisessa asunnossaan, asumismenoina voidaan ottaa huomioon vakinaisen asunnon asumismenojen sijasta tilapäisen asunnon menot.

Hakijan asumismenoina otetaan huomioon myös samassa asunnossa asuvan avio- tai avopuolison asumismenot. Hakijan asumismenoina otetaan huomioon vain asumismenot, joista hän tosiasiallisesti vastaa. (14.11.2014/939).

3 momentti on kumottu L:lla 14.11.2014/939.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 5 §:n 2 kohdassa tarkoitetuista omakotitalon asumismenoista sekä niistä lämmityskustannuksina hyväksyttävistä asumismenoista, jotka eivät sisälly vuokraan tai vastikkeeseen ja vedestä aiheutuvista kustannuksista, jotka eivät sisälly vuokraan tai vastikkeeseen ja joita asumistuen hakija ei maksa erillisenä kiinteänä vesimaksuna.

Ilman vakinaista asuntoa olevan hakijan asumismenot voidaan ottaa huomioon yhteismajoituksissa asuvien henkilöiden keskimääräisten asumismenojen mukaisina. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, miten yhteismajoituksessa asuvien henkilöiden keskimääräiset asumismenot lasketaan.

10 §

Asumismenojen enimmäismäärä

Valtioneuvoston asetuksella säädetään asumistukea laskettaessa huomioon otettavien asumismenojen enimmäismääristä. Asumismenojen enimmäismäärät vahvistetaan asunnon sijaintipaikkakunnan perusteella.

2 momentti on kumottu L:lla 14.11.2014/939.

11 § (4.12.2019/1229)

Asumismenojen omavastuuosuus

Asumismenojen omavastuuosuus muodostuu perusomavastuusta ja lisäomavastuusta.

Perusomavastuu on 491,51 euroa vuodessa.

Lisäomavastuu on 41,3 prosenttia siitä vuositulon osasta, joka ylittää 7 415 euroa. Avio- tai avoliitossa olevan henkilön lisäomavastuu on 41,3 prosenttia siitä puolisojen yhteenlasketun vuositulon osasta, joka:

1) ylittää 10 637 euroa, jos toisella puolisoilla ei ole oikeutta eläkkeensaajan asumistukeen; tai

2) ylittää 12 106 euroa, jos molemmilla puolisoilla on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen.

12 § (7.12.2007/1154)

Vuositulo

Asumistukea laskettaessa vuositulona otetaan huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa jatkuvasti tai vuosittain toistuvasti saamat bruttotulot lukuun ottamatta 14 §:ssä tarkoitettuja etuoikeutettuja tuloja. (14.11.2014/939).

Yrittäjänä, maatalousyrittäjänä tai apurahansaajana saatu tulo otetaan 1 momentista poiketen huomioon yrittäjän eläkelain (1272/2006) 112 §:n tai maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 14 §:n perusteella vahvistetun työtulon mukaisena. Jos yrittäjällä, maatalousyrittäjällä tai apurahansaajalla ei ole kummankaan lain perusteella vahvistettua työtuloa eikä hän muuta esitä, yrittäjänä tai apurahansaajana saatuna tulona otetaan huomioon ensin mainitun lain 113 §:ssä tai viimeksi mainitun lain 13 §:ssä tarkoitettu vakuuttamisen alarajan mukainen työtulo. (16.12.2011/1330).

Metsätalouden tulona otetaan 1 momentista poiketen huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 momentin mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto kerrottuna metsän pinta-alalla. (16.12.2011/1330).

Korko- ja osinkotulot otetaan tuloina huomioon, jos hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa henkilökohtaiset korko- ja osinkotulot yhteensä ylittävät 60 euroa vuodessa. Korkotuloja arvioitaessa talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Vähennys tehdään avio- tai avopuolisoiden osalta molempien talletuksista erikseen.

Vuositulona otetaan lisäksi huomioon kahdeksan prosenttia siitä 13 §:n mukaisesta omaisuudesta, josta on vähennetty velat ja jolla hakijan omaisuus ylittää 13 205 euroa tai avio- tai avopuolisoiden omaisuus yhteensä ylittää 21 128 euroa.

Vuositulosta vähennetään velkojen korot lukuun ottamatta omassa käytössä olevaan asuntoon kohdistuvia 5 §:n 3 ja 4 kohdan mukaisia velkojen korkoja, kulutusluottojen korkoja ja kuolinpesään kuuluvien velkojen korkoja.

13 §

Huomioon otettava omaisuus

Vuosituloa laskettaessa omaisuutena otetaan huomioon asumistuen hakijan ja hänen avio- tai avopuolisonsa omistamat:

- 1) kiinteistöt;
- 2) elinkeinotoiminnan ja maatalouden varat sekä osuudet yhtymien varoista;
- 3) metsäomaisuus;
- 4) talletukset, obligaatiot, joukkovelkakirjat ja muut vastaavat;
- 5) julkisesti noteeratut osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet; sekä
- 6) vakuutussijoitukset.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainittu omaisuus otetaan huomioon verotuksessa vahvistetun tai lasketun arvon mukaisena. Metsäomaisuuden arvona otetaan huomioon 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu metsätalouden tulo kerrottuna luvulla 10. Obligaatiot ja joukkovelkakirjat otetaan huomioon niiden käyvän arvon mukaisina. Julkisesti noteeratun osakkeen ja sijoitusrahasto-osuuden arvona otetaan huomioon 70 prosenttia asumistuen myöntö- tai tarkistusajankohtaa edeltävän vuoden viimeisen pörssipäivän arvosta. Vakuutussijoitukset otetaan huomioon takaisinostoarvoon. (22.12.2009/1225).

Talletuksista vähennetään käyttövaroina 2 000 euroa. Vähennys tehdään avio- tai avopuolisoiden osalta molempien talletuksista erikseen.

Omaisuuksina ei kuitenkaan oteta huomioon osuutta kuolinpesässä eikä hakijan taikka hänen avio- tai avopuolisensa omistamaa omassa käytössä olevaa asuntoa, johon asumistuki maksetaan. Asunnon katsotaan olevan hakijan omassa käytössä myös, jos hän asuu asumispalveluyksikössä ja hänen aviopuolisensa asuu edelleen hänen tai puolisojen yhteisesti omistamassa asunnossa.

14 §

Etu oikeudet tulot

Asumistukea laskettaessa vuositulona ei oteta huomioon hakijan ja hänen avio- tai avopuolisensa:

- 1) kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaista rintamalisää eikä ylimääräistä rintamalisää;
 - 2) sotilasavustuslain (781/1993) mukaista asumisavustusta tai opintotukilain (65/1994) mukaista asumislisää eikä etua omaan tarpeeseen käytetystä asunnosta;
 - 3) opintotukilain mukaista opintorahaa;
 - 4) lapsilisälain (796/1992) mukaista lapsilisää, elatustukilain (580/2008) mukaista elatustukea tai lapsen elatusapua, jota suoritetaan tuomioistuimen päätöksen tai kirjallisen sopimuksen perusteella; (22.12.2009/1225);
 - 5) vammaisetuksista annetun lain mukaista eläkettä saavan hoitotukea tai 16 vuotta täyttäneen vammaistukea;
 - 6) Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista kuntoutusrahaa tai kuntoutuskorotusta eikä muuta työ- tai ansiokyvyn palauttamiseksi tai parantamiseksi annettavan kuntoutuksen tai koulutuksen ajalta maksettavaa etuutta;
 - 7) toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaista toimeentulotukea;
 - 8) omaishoitoa koskevaan sopimukseen perustuvaa hoitopalkkiota;
 - 9) sosiaalihuoltolain 27 e §:n mukaisesta työtoiminnasta tai vastaavasta toiminnasta maksettavaa etuutta tai korvausta;
 - 10) kustannusten korvauksia ja työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa korvausta; (23.3.2023/412).
- L:lla 412/2023 muutettu 10 kohta tulee voimaan 1.1.2025. Aiempi sanamuoto kuuluu:
- 10) kustannusten korvauksia ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta tai muuta vastaavaa korvausta; (28.12.2012/933);
 - 11) työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain tai sotilastapaturmalain mukaista haittarahaa tai muita haitan perusteella maksettavia korvauksia; (7.8.2015/884);
 - 12) sotilasvammalain mukaista elinkorkoa;
 - 13) eräiden työeläkkeiden tarkistamisesta työeläkkeen ja kansaneläkkeen yhteensovittamisen johdosta annetun lain (635/2002) mukaista korotusta;
 - 14) eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille maksettavaa rintama-avustusta;
 - 15) 2–14 kohdassa mainittuja etuuksia vastaavia ulkomailta maksettavia etuuksia; eikä (7.12.2007/1154).

16) osuutta kuolinpesän tuotosta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 6 kohdassa säädetään, kansaneläkelain 14 §:n mukainen ja työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien mukainen työkyvyttömyyseläkkeenä maksettava kuntoutustuki, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukainen kuntoutusraha sekä liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukainen ansionmenetyksen korvaus ja työkyvyttömyyseläke otetaan kuitenkin tulona huomioon. (7.8.2015/884).

15 §

Asumistuen määrä

Asumistuen määrä on 85 prosenttia 5, 9 ja 10 §:n mukaisista huomioon otettavista vuotuisista asumismenoista, joista on vähennetty 11 §:n mukainen omavastuuosuus.

16 §

Avio- tai avopuolisoiden asumistuki

Avio- tai avopuolisoiden lasketaan yhteinen asumistuki puolisojen tulojen ja yhden asunnon asumismenojen perusteella. Asumistuki maksetaan sille puolisolle, jolla on oikeus asumistukeen. Jos molemmilla puolisoilla on oikeus asumistukeen, maksetaan asumistuki puoliksi kummallekin.

17 §

Asumistuen tarkistaminen

Asumistuki tarkistetaan, kun asumistuen alkamisesta tai edellisestä tarkistamisesta on kulunut kaksi vuotta (*määräaikaistarkistus*).

Asumistuki tarkistetaan myös, kun:

- 1) asumistuen saaja vaihtaa asuntoa;
- 2) asumistuen saaja solmii avioliiton tai avioliitto purkautuu;
- 3) asumistuen saaja menee avoliittoon tai avoliitto päättyy;
- 4) asumistuen saajalla ei enää ole yhteistä taloutta aviopuolisonsa kanssa 4 §:n 2 momentissa mainituista syistä;
- 5) asumistuen saajan avio- tai avopuolison oikeus asumistukeen alkaa tai lakkaa;
- 6) huomioon otettavat vuosittaiset asumismenot ovat alentuneet tai nousseet vähintään 147 euroa (*asumismenojen huomattava muutos*); tai (14.11.2014/939).
- 7) asumistukeen vaikuttava vuositulo on noussut vähintään 734 euroa tai alentunut vähintään 367 euroa (*vuositulon huomattava muutos*) verrattuna 11 §:n 3 momentissa mainittuun lisäomavastuurajaan tai siihen kansaneläkeindeksillä korotettuun vuosituloon, jonka perusteella asumistuki on laskettu. (14.11.2014/939).

8 kohta on kumottu L:lla 14.11.2014/939.

Asumistukea ei kuitenkaan 2 momentin 6 kohdan mukaan tarkisteta, vaikka asumismenot ovat nousseet, jos asumistuki tarkistuksen vuoksi alenisi, ellei myös vuositulossa ole tapahtunut huomattavaa muutosta.

Jos muutos on tapahtunut kalenterikuukauden ensimmäisenä päivänä, asumistuki tarkistetaan sen kuukauden alusta. Muutoin asumistuki tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta. Asumistuki tarkistetaan aina muutosta seuraavan kuukauden alusta, kun asumistuen saajan avioliitto purkautuu tai avoliitto päättyy puolison kuoleman johdosta. (14.11.2014/939).

Kun asumistuen saaja on vaihtanut asuntoa, asumistuki tarkistetaan sen kuukauden alusta, jolta asumistuen saaja on maksanut koko kuukauden vuokran tai vastikkeen edellyttäen, että hän on muuttanut asuntoon saman kuukauden aikana.

6 momentti on kumottu L:lla 14.11.2014/939.

18 §

Asumistuen epääminen tai alentaminen

Jos henkilö on lahjoittanut omaisuuttaan tai muulla tavalla heikentänyt taloudellista asemaansa siten, että se vaikuttaa hänen oikeuteensa saada asumistukea tai olennaisesti asumistuen suuruuteen, asumistukea ei myönnetä tai se myönnetään sen suuruusena kuin se olisi ollut ilman tällaista menettelyä. Asumistuen epääminen tai alentaminen voi kestää enintään kolmen vuoden ajan laskettuna epäämisen tai alentamisen alkamisesta.

19 §

Asumistuen vähimmäismäärä

Asumistukea ei makseta, jos sen määrä on pienempi kuin 5,38 euroa kuukaudessa.

3 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

20 §

Asumistuen hakeminen

Asumistukea haetaan Kansaneläkelaitokselta. Kansaneläkelaitos vahvistaa tämän lain toimeenpanossa tarvittavat lomakkeet.

Jos hakija sairauden, vanhuuden tai muun vastaavan syyn takia ei pysty itse hakemaan asumistukea tai muutoin huolehtimaan asumistukea koskevista eduistaan ja oikeuksistaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, voi Kansaneläkelaitoksen hyväksymä hakijan lähiomainen tai muukin henkilö, joka on pääasiallisesti huolehtinut hakijasta, käyttää puhevaltaa hakijan asumistukea koskevassa asiassa.

21 § (14.11.2014/939)

Takautuva hakuaika

Asumistukea maksetaan sen kuukauden alusta, jona oikeus siihen on syntynyt. Asumistukea ei kuitenkaan makseta ilman erityistä syytä pitemmältä kuin kuuden kalenterikuukauden ajalta ennen asumistuen hakemista.

Mitä 1 momentissa säädetään asumistuen maksamisesta, sovelletaan myös asumistuen korottamiseen.

22 §

Asumistuen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Asumistukihakemuksessa on ilmoitettava:

- 1) hakijan ja tämän avio- tai avopuolison henkilöllisyystiedot; (14.11.2014/939).
- 2) tiedot muista asunnossa asuvista henkilöistä;
- 3) asumismenot ja niiden määrittämiseksi tarvittavat tiedot;
- 4) tiedot hakijan ja tämän avio- tai avopuolison 12 §:ssä tarkoitetuista tuloista ja 13 §:ssä tarkoitetusta omaisuudesta; sekä
- 5) tieto hakijan ja tämän avio- tai avopuolison 7 §:n 2 momentin mukaisen jatkuvan laitoshoidon alkamisesta ja päättymisestä.

Asumistuen saajan on ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle:

- 1) avioliiton solmimisesta ja avioliiton purkautumisesta;
- 2) avoliittoon menemisestä ja avoliiton päättymisestä;

- 3) 4 §:n 2 momentin mukaisesta erillään asumisesta;
- 4) asunnosta pois muutosta tai asunnon vaihtumisesta;
- 5) asumismenojensa alentumisesta;
- 6) yleisestä asumistuesta annetun lain mukaisen tuen myöntämisestä; (14.11.2014/939).
- 7) omien tai avio- tai avopuolisonsa 12 §:ssä tarkoitettujen tulojen ja 13 §:ssä tarkoitetun omaisuuden muutoksista;
- 8) 7 §:n mukaisen jatkuvan laitoshoidon alkamisesta ja päättymisestä;
- 9) asunnossa asuvien henkilöiden lukumäärän muuttumisesta; ja
- 10) ulkomaille muutostaan tai ulkomailla oleskelustaan.

Asumistuen hakijan ja saajan on annettava Kansaneläkelaitokselle myös muut hakemuksen ratkaisemiseksi ja asumistuen maksamiseksi välttämättömät tiedot.

23 §

Hakemuksen ratkaiseminen käytettävissä olevien tietojen perusteella

Asumistukea koskeva hakemus voidaan ratkaista Kansaneläkelaitoksen käytettävissä olevien tietojen perusteella, jos hakija kieltäytyy antamasta hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja tai esittämästä selvitystä, joka häneltä voidaan kohtuudella vaatia.

24 §

Asumistukea koskeva päätös

Asumistuen hakijalle annetaan kirjallinen päätös asumistuen myöntämisestä, hylkäämisestä, tarkistamisesta, keskeyttämisestä, lakkauttamisesta ja takaisinperinnästä. Hakijalle on annettava kirjallinen päätös myös silloin, kun asumistuki maksetaan vuokranantajalle 25 a §:n 2 momentin perusteella tai hyvinvointialueelle 28 §:n tai sosiaali- ja terveyshuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 14 §:n mukaisen perhehoidon perusteella. (8.7.2022/553).

Tämän lain mukaiset päätökset annetaan maksutta.

25 §

Maksaminen

Asumistuki maksetaan asumistuen saajan ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitsevalle tilille. Asumistuki voidaan kuitenkin maksaa muullakin tavalla, jollei tilille maksaminen ole mahdollista tai jos asumistuen hakija tai saaja esittää muulle maksutavalle erityisen syyn. (25.10.2013/744).

Jos asumistukeen oikeutettu on kuollut ennen kuin hakemus on ratkaistu, tuki maksetaan leskelle, pesänselvittäjälle tai kuolinpesän osakkaiden valtuutuksella muulle kuolinpesän edustajalle enintään sen kuukauden loppuun, jona hakija kuoli.

Asumistuki maksetaan kunkin kuukauden 4 päivänä tai, jos se ei ole pankkipäivä, sitä edeltävänä pankkipäivänä. Takautuvat asumistukierät voidaan kuitenkin maksaa myös muuna pankkipäivänä.

25 a § (16.12.2011/1330)

Maksaminen vuokranantajalle

Asumistuki voidaan maksaa suoraan vuokranantajalle asumistuen saajan valtuutuksella.

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan suoraan vuokranantajalle ilman asumistuen saajan valtuutusta, jos asumistuen saaja on laiminlyönyt vähintään kahden peräkkäisen kuukauden vuokran maksamisen kokonaan tai osittain. Laiminlyöntiä arvioitaessa otetaan huomioon tuensaajan olosuhteet.

Asumistuen maksaminen suoraan vuokranantajalle lopetetaan vuokralaisen pyynnöstä, kun perustetta vuokranantajalle maksamiselle ei enää ole. (20.12.2022/1150).

25 b § (16.12.2011/1330)

Vuokranantajan ilmoitusvelvollisuus

Vuokranantajan, jolle asumistuki maksetaan, on asiasta tiedon saatuaan ilmoitettava Kansaneläkelaitokselle, jos asumistuen saajan oikeus pitää asuntoa hallinnassaan päättyy tai asumistuen saaja muuttaa pois asunnosta. Ilmoituksessa on mainittava asumistuen saajan hallinto-oikeuden päättymisajankohta ja asunnosta pois muuttamisen ajankohta.

26 §

Keskeyttäminen laitoshoidon vuoksi

Jos asumistuen saaja on 7 §:ssä tarkoitetussa jatkuvassa julkisessa laitoshoidossa, asumistuen maksaminen keskeytetään hoidon alkamista seuraavan kymmenennen kuukauden alusta.

Asumistukea aletaan maksaa laitoshoidon päättymistä seuraavan kuukauden alusta, jos laitoshoido päättyy kuukauden 16 päivänä tai sen jälkeen. Muutoin asumistukea aletaan maksaa laitoshoidon päättymiskuukauden alusta.

27 §

Keskeyttäminen vankeusrangaistuksen vuoksi

Ehdotonta vankeusrangaistusta vankilassa suorittavan henkilön asumistuen maksaminen keskeytetään sen jälkeen, kun vankeusrangaistusta tai sen ohella suoritettavaa sakon muuntorangaistusta on suoritettu kolme kuukautta. Jos rangaistuksen täytäntöönpanoa välittömästi edeltänyt tutkintavankeusaika vähennetään rangaistuksesta, asumistuen maksaminen keskeytetään vastaavasti, kun rangaistuksen täytäntöönpanon ja vähennyksen yhteenlaskettu aika on kestänyt kolme kuukautta, aikaisintaan kuitenkin rangaistuksen suorittamisen laskettua alkamisajankohtaa seuraavan kuukauden alusta.

Asumistukea, joka on ollut keskeytyneenä 1 momentissa mainitusta syystä, ryhdytään maksamaan vapautumista seuraavan kuukauden alusta. Jos henkilö vapautuu kuukauden 1 päivänä, asumistukea maksetaan kuitenkin sen kuukauden alusta.

Siltä ajalta, jolta asumistuen maksaminen on keskeytettävä 1 momentissa mainitusta syystä, asumistuki voidaan maksaa toimeentulon turvaamiseksi asumistuen saajan samassa asunnossa asuvalle avio- tai avopuolisolle. (14.11.2014/939).

28 § (8.7.2022/553)

Maksaminen hyvinvointialueelle

Kansaneläkelaitos voi päättää, että asumistuki maksetaan sille hyvinvointialueelle, jonka alueella tuen saajan kotikunta sijaitsee, käytettäväksi asumistuensaajan ja hänen avio- tai avopuolionsa asumismenojen alentamiseen, jos asumistuen maksaminen saajalle itselleen vaarantaa asumistuen saajan tai hänen avio- tai avopuolionsa toimeentulon. Näin maksettua asumistukea ei saa vastoin asumistuensaajan nimenomaista suostumusta käyttää muuhun kuin sen kuukauden asumismenojen alentamiseen, jolta asumistuki on suoritettu.

Esityksen asumistuen maksamisesta hyvinvointialueelle voi tehdä asumistuen saaja, hänen avio- tai avopuolionsa, muu omaisensa tai henkilö, joka hänestä pääasiallisesti huolehtii taikka hyvinvointialue.

29 § (14.11.2014/939)

Takautuvan asumistuen pidättäminen Kansaneläkelaitokselle

Takautuvasti myönnetty eläkkeensaajan asumistuki voidaan pidättää Kansaneläkelaitokselle sen maksamaa yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea vastaavalta osin, jos Kansaneläkelaitos myöntää eläkkeensaajan asumistuen takautuvasti ajalle, jolta asumistuen saaja on saanut yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea tai kuulunut tällaista asumistukea saavaan ruokakuntaan.

30 §

Asumistuen periminen takautuvasti maksettavasta työeläkkeestä tai korvauksesta

Asumistuki voidaan myöntää väliaikaisena, jos asumistuessa tulona huomioon otettavasta kansaneläkelain 6 §:ssä mainittujen lakien mukaisesta työeläkkeestä, 22 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa mainituista eläkkeistä ja korvauksista lukuun ottamatta niissä mainittuja perhe-eläkkeitä tai sotilasvammalain mukaisesta huoltoeläkkeestä on muutoksenhaku vireillä. Jos edellä mainittua eläkettä tai korvausta myönnetään takautuvasti, Kansaneläkelaitos saa periä takaisin samalta ajalta liikaa maksetun asumistuen tällaisesta eläkkeestä tai korvauksesta. Kansaneläkelaitos saa periä liikaa maksetun asumistuen myös silloin, kun työeläkelaitos jatkaa muutoksenhaun perusteella myönnettyä kuntoutustukea.

Kansaneläkelaitoksella on oikeus periä kansaneläkelain 6 §:ssä mainittujen lakien mukaisen eläkkeen maksajalta tämän takautuvasti suorittama eläke siltä osin kuin se vastaa liikaa maksettua asumistukea, jos eläkkeen maksaja: (22.12.2009/1225).

1) oikaisee tai tarkistaa eläkkeen määrän lukuun ottamatta perhe-eläkettä;

2) myöntää oikaisupäätöksen jälkeen kuntoutustuelle jatkoa; tai

3) myöntää perhe-eläkkeen.

Edellä 2 momentissa säädetyllä tavalla menetellään myös kansaneläkelain 22 §:n 1 momentin 3–6 kohdassa tarkoitettujen eläkkeiden ja etuuksien osalta.

Edellä 1–3 momentissa mainituissa tilanteissa edellytetään, että Kansaneläkelaitos perii samalla takautuvasti suoritettavasta eläkkeestä ja korvauksesta samalta ajalta liikaa maksettua kansaneläkettä.

Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava 1 momentissa ja 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa eläkkeen tai korvauksen maksajalle vähintään kaksi viikkoa ennen maksamista, että eläke tai korvaus taikka osa siitä on maksettava Kansaneläkelaitokselle.

30 a § (22.12.2009/1225)**Asumistuen myöntäminen väliaikaisesti**

Jos asumistuen hakija on hakenut eläkettä tai etuutta muusta valtiosta, asumistuki voidaan myöntää väliaikaisesti asian käsittelyn ajaksi. Kun muusta valtiosta haetusta eläkkeestä tai etuudesta saadaan tieto, Kansaneläkelaitos antaa lopullisen päätöksen asumistuesta.

31 §**Maksamisen väliaikainen keskeyttäminen**

Asumistuen maksaminen voidaan väliaikaisesti keskeyttää osittain tai kokonaan, jos on ilmeistä, että asumistuen saajalla ei olosuhteiden muuttumisen tai muun syyn perusteella ole oikeutta tukeen tai osan siitä. Jos asumistuen saaja ei toimita pyydettyä lisäselvitystä, asia ratkaistaan niiden selvitysten perusteella, jotka ovat Kansaneläkelaitoksen käytettävissä.

Eläkkeensaajan asumistuen maksaminen voidaan keskeyttää väliaikaisesti, jos etuudensaaja ei pyynnöstä huolimatta toimita maksuosoitetta. (7.12.2007/1154).

Jos keskeytettyä asumistukea aletaan maksaa uudelleen, sitä ei makseta ilman erityistä syytä pitemmältä kuin kuuden kuukauden ajalta takautuvasti.

32 §**Asumistuen lakkaaminen**

Asumistuki lakkautetaan:

1) muuttoa seuraavan kuukauden alusta, jos asumistuen saaja muuttaa pois asunnosta, jonka asumismenoihin asumistuki on myönnetty, jollei asumistukea tarkisteta 17 §:n 2 momentin 1 kohdan perusteella;

2) sen kuukauden alusta, josta asumistuen saajalle aletaan maksaa yleisestä asumistuesta annetun lain mukaista asumistukea; (14.11.2014/939).

3) sen kuukauden alusta, jona asumistuen saaja on joutunut 7 §:n mukaiseen jatkuvaan laitoshoitoon ja hänen aviopuolisonsa asumistuki on tarkistettu 17 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaisesti;

4) seuraavan kuukauden alusta, jona asumistuen saajan asumismenot lakkaavat; jos asumismenot lakkaavat kalenterikuukauden 1 päivänä, asumistuki lakkautetaan kuitenkin sen kuukauden alusta; tai

5) määräaikaistarkistuksen ajankohdasta, jos asumistuen saaja ei ole palauttanut häneltä pyydettyä hakemusta määräajassa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, lakkautetaan asumistuki, kun edellytykset sen saamiseen eivät muutoin enää täyty. Asumistuki voidaan lakkauttaa myös tuensaajan pyynnöstä.

Asumistukea maksetaan sen kuukauden loppuun, jonka aikana asumistuen saaja on kuollut.

Jos asumistuen saajan kuolemasta ei voida esittää selvitystä, mutta on todennäköistä, että hän on kuollut hukkumisen, muun onnettomuuden tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi, Kansaneläkelaitos lakkauttaa asumistuen poliisille tehdyn katoamisilmoituksen tai muun vastaavan selvityksen perusteella arvioimaansa asumistuen saajan todennäköistä kuolinpäivää seuraavan kuukauden alusta. (19.11.2021/1014).

33 §

Takaisinperintä

Jos asumistukea on maksettu aiheetta tai määrältään liian suurena, liikaa maksettu tuki on perittävä takaisin.

Takaisinperinnästä voidaan luopua joko kokonaan tai osittain, jos se katsotaan kohtuulliseksi eikä aiheeton maksaminen ole johtunut asumistuen saajan tai hänen edustajansa vilpillisestä menettelystä tai jos aiheettomasti maksettu määrä on vähäinen. Takaisinperinnästä voidaan luopua kokonaan takaisinperintää koskevan päätöksen antamisen jälkeen myös, jos takaisinperintää ei asumistuen saajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen ole enää tarkoituksenmukaista jatkaa tai jos perinnän jatkamisesta aiheutuisi perimättä olevaan asumistuen määrään nähden kohtuuttomat kustannukset.

Takaisin perittävä määrä voidaan kuitata Kansaneläkelaitoksen myöhemmin maksamasta etuudesta. Ilman asumistuen saajan suostumusta kuittaaminen voidaan kuitenkin kohdistaa vain tämän lain mukaiseen tai siihen rinnastettavaan muuhun etuuteen.

Perusteettomasti maksettu asumistuki voidaan periä takaisin myös vuokranantajalta, jos vuokranantaja on laiminlyönyt 25 b §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuutensa ja vuokranantajalle on maksettu asumistukea ajalta, jolta vuokranantajalla ei ole enää ollut oikeutta periä vuokraa. (16.12.2011/1330).

Takaisinperintää koskeva lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön kuten lainvoimainen tuomio. (16.12.2011/1330).

33 a § (21.12.2016/1270)

Kuoleman jälkeen aiheettomasti maksetun asumistuen palauttaminen

Jos Kansaneläkelaitos on maksanut etuudensaajan rahalaitoksessa olevalle tilille aiheettomasti eläkkeensaajan asumistukea, joka kohdistuu etuudensaajan kuolinkuukauden jälkeiseen aikaan, Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada suoritus rahalaitokselta takaisin ilman kuolinpesän suostumusta ja takaisinperintäpäätöstä.

34 §

Takaisin perittävän saatavan vanhentuminen

Päätös aiheettomasti maksetun asumistuen takaisinperinnästä on tehtävä viiden vuoden kuluessa asumistuen maksupäivästä lukien.

Takaisinperintäpäätöksellä vahvistettu saatava vanhentuu viiden vuoden kuluttua päätöksen antamisesta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu. Takaisinperintäpäätöksellä vahvistetun saatavan vanhentuminen katkeaa siten kuin velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 10 ja 11 §:ssä säädetään. Tämän vanhentumisajan katkaisemisesta alkaa kulua uusi viiden vuoden vanhentumisaika.

4 luku

Muutoksenhaku

35 § (25.8.2016/708)

Muutoksenhakuoikeus

Muutoksenhakua varten on sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta säädetään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnasta annetussa laissa (1299/2006) ja vakuutusosoikeudesta tuomioistuinlaissa (673/2016).

Kansaneläkelaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalta kirjallisella valituksella. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vakuutusosoikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Kansaneläkelaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Kansaneläkelaitoksen antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla, jos päätös on annettu väliaikaisena tai 25 a §:n 2 momentin perusteella.

36 §

Muutoksenhakuaika

Valituskirjelmä on toimitettava Kansaneläkelaitokselle viimeistään 30 päivänä sen päivän jälkeen, jona asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu hänen ilmoittamaansa osoitteeseen, jos muutoksenhaun yhteydessä ei muuta näytetä.

37 §

Itseoikaisu

Jos Kansaneläkelaitos hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 35 ja 36 §:ssä säädetään.

Jos Kansaneläkelaitos ei oikaise valituksen kohteena olevaa päätöstä 1 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa asianomaisen muutoksenhakuelimen käsiteltäväksi. Kansaneläkelaitos voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, väliaikaisesta päätöksestä on ilmoitettava sille viipymättä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

38 §

Muutoksenhakuaajan jälkeen tullut valitus

Jos sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 36 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, valitus voidaan ottaa tutkittavaksi, jos myöhästymiseen on ollut painava syy.

39 §

Asiavirheen korjaaminen

Jos Kansaneläkelaitoksen päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai ilmeisen vääriin lain soveltamiseen taikka päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe, Kansaneläkelaitos voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Päätös voidaan korjata asianosaisen eduksi tai vahingoksi. Päätöksen korjaaminen asianosaisen vahingoksi edellyttää, että asianosainen suostuu päätöksen korjaamiseen.

40 §

Lainvoimaisen päätöksen oikaisu

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyin asumistuen myöntämisestä tai myönnetyn asumistuen lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, Kansaneläkelaitoksen on tutkittava asia uudelleen. Kansaneläkelaitos voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyin asumistuen tai myöntää asumistuen aikaisempaa suurempana. Myös sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiana käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 35 ja 36 §:ssä säädetään.

41 § (14.11.2014/939)

Asian uudelleen ratkaiseminen muun etuuden tai korvauksen myöntämisen johdosta

Jos asumistuen saajalle on päätöksen antamisen jälkeen takautuvasti myönnetty kansaneläke, leskeneläke, takuueläke tai kansaneläkelain 22 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettu asumistuessa tulona huomioon otettava työeläke tai korvaus taikka yleisestä asumistuesta annetun lain mukainen asumistuki, Kansaneläkelaitos voi ilman päätöksen poistamista tai asianosaisen suostumusta ratkaista asian uudelleen.

42 §

Lainvoimaisen päätöksen poistaminen

Jos asumistukea koskeva lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. (17.6.2011/684)

Jos Kansaneläkelaitos tekee päätöksen poistamista koskevan vaatimuksen, se voi keskeyttää etuuden maksamisen tai maksaa sen vaatimuksensa mukaisesti siihen asti, kunnes asia on uudelleen ratkaistu.

Jos sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosaston tämän lain perusteella antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen tai se on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosasto voi asianosaisen tai Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosaston on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista.

Päätöksen poistamista on haettava viiden vuoden kuluessa siitä, kun päätös sai lainvoiman. Erityisen painavista syistä päätös voidaan poistaa määräajan jälkeenkin tehdystä hakemuksesta.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu kuuleminen toimitetaan tiedoksi siten kuin hallintolain (434/2003) 59 §:ssä säädetään. (17.6.2011/684)

5 luku

Tietojen saaminen, luovuttaminen ja salassapito

43 §

Tiedot asumistuen ratkaisemista varten

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot:

1) valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;

- 2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä muulta eläkkeen tai muun korvauksen myöntäjältä tai maksajalta;
- 3) potilasvakuutus- ja liikennevakuutuskeskukselta;
- 4) työnantajalta ja työttömyyskassalta;
- 5) vuokranantajalta sekä asunto-osake- tai kiinteistöyhtiöltä; ja
- 6) työpaikkakassalta.

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa sekä hänen avio- tai avopuolisoaan, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä asumistuen hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto. (17.4.2020/230).

44 §

Tiedot väestörekisteriviranomaiselta

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta asumistuen täytäntöönpanoa varten väestörekisteriviranomaisilta tarpeelliset rakennus- ja huoneistotiedot ja niissä tapahtuneet muutokset.

45 §

Tiedot laitoshoidosta ja vankeusrangaistuksesta

Tämän lain 7 §:n 2 momentissa tarkoitettulla laitoksella ja sosiaalihuoltolain 6 §:ssä tarkoitettulla toimielimellä on salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä velvollisuus ilmoittaa tämän lain mukaisen asumistuen täytäntöönpanoa varten Kansaneläkelaitokselle tiedot etuudensaajan joutumisesta laitoshoittoon ja hoidon päättymisestä. Tiedot on annettava sellaisesta hoidosta, jonka voidaan arvioida kestävän vähintään kolme kuukautta tai joka on kestänyt kaksi kuukautta ja jatkuu edelleen.

Rikosseuraamuslaitoksen yksiköllä on salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä tämän lain mukaisen asumistuen täytäntöönpanoa varten velvollisuus ilmoittaa Kansaneläkelaitokselle tiedot rangaistuksen alkamisesta, henkilön vapautumisesta sekä koevapauden alkamisesta ja keskeytymisestä. Tiedot on annettava asumistuen saajasta, joka on alkanut suorittaa yli kolme kuukautta kestävästä vankeusrangaistuksesta tai sen ohella suoritettavaa sakon muuntorangaistusta. Tiedot on annettava myös silloin, kun rangaistuksen täytäntöönpanoa välittömästi edeltänyt tutkintavankeusaika vähennetään rangaistuksesta ja vähennyksen ja rangaistuksen täytäntöönpanon yhteenlaskettu aika on yli kolme kuukautta. (22.12.2009/1225).

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada tässä pykälässä mainitut tiedot maksutta.

46 §

Tiedot laitoshoidosta koskevaa neuvottelumenettelyä varten

Kansaneläkelaitoksella on oikeus saada pyynnöstä salassapitosäynnösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua neuvottelumenettelyä varten asian ratkaisemiseksi välttämättömät tiedot toimintayksikön toiminnasta, tiloista, henkilökunnan määrästä, annetun hoidon sisällöstä, laadusta ja määrästä, hoidosta tehdystä sopimuksesta ja hoidosta maksettavasta korvauksesta.

Kansaneläkelaitoksella on lisäksi oikeus sanotussa neuvottelumenettelyssä saada pyynnöstä käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja potilasasiakirjoista, hoidettavan henkilön terveydentilasta, lääkkeistä ja tuloista hyvinvointialueen sosiaali- ja terveysviranomaisilta tai laitoksilta taikka asianomaiselta valtion tai yksityisen terveydenhuollon toimintayksiköltä. (8.7.2022/553).

Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään Kansaneläkelaitoksen oikeudesta saada salassa pidettäviä tietoja, koskee myös sosiaali- ja terveysministeriötä.

47 §

Muuta etuutta varten saatujen tietojen käyttäminen

Kansaneläkelaitoksella on oikeus yksittäistapauksessa käyttää tämän lain mukaista asumistukea käsitellessään muiden sille säädettyjen tehtävien hoitamista varten saamiaan tietoja, jos on ilmeistä, että ne vaikuttavat tämän lain mukaiseen asumistukeen ja tiedot on lain mukaan otettava huomioon päätöksenteossa ja Kansaneläkelaitoksella olisi oikeus saada tiedot muutoinkin erikseen.

48 §

Tekninen käyttöyhteys

Kansaneläkelaitoksella on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus saada mainitussa momentissa säädettyin edellytyksin teknisen käyttöyhteyden avulla 43 §:n 1 momentissa ja 44 §:ssä tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja. (7.12.2007/1154).

Tämän pykälän perusteella avatun teknisen käyttöyhteyden avulla saa hakea myös salassa pidettäviä tietoja ilman sen suostumusta, jonka etujen suojaamiseksi salassapitovelvollisuus on säädetty. Ennen teknisen käyttöyhteyden avaamista tietoja pyytävän on esitettävä selvitys siitä, että tietojen suojauksesta huolehditaan asianmukaisesti.

49 §

Tiedot viranomaisille

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja ministeriölle, verohallinnolle sekä sellaiselle lakisääteistä sosiaaliturvajärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen asumistuki vaikuttaa.

Annettavia tietoja ovat tämän lain mukaista asumistukea saaneen henkilön:

- 1) henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot;
- 2) tiedot maksetuista etuuksista ja korvauksista; sekä
- 3) muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi tehtävää henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatointia varten.

Kansaneläkelaitoksella on 1 momentissa tarkoitettu oikeus antaa 2 momentissa tarkoitettuja tietoja myös poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle siltä osin kuin tiedot ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä tai syytteeseen panoa varten.

Tässä pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa ei kuitenkaan saa antaa terveydentilaa koskevia tietoja tai tietoja, jotka on tarkoitettu kuvaamaan henkilön sosiaalihuollon tarpeen perusteita.

50 § (17.4.2020/230)

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

6 luku

Erinäiset säännökset

51 §

Viivästysajalta maksettava korotus

Jos asumistuen maksaminen viivästyy, viivästynyt asumistuki maksetaan viivästysajalta korotettuna. Asumistuen korotuksen korkokanta vuotta kohden laskettuna on asumistuen maksupäivää edeltävän, korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitetun puolivuotiskauden viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Asumistukea ei kuitenkaan makseta korotettuna, jos se maksetaan Kansaneläkelaitokselle samalta ajalta maksetun yleisestä asumistuesta annetun lain mukaisen asumistuen suorituksiksi. (14.11.2014/939).

Viivästysajalta laskettua asumistuen korotusta ei makseta, jos se on pienempi kuin 1,47 euroa.

52 §

Viivästysaika

Viivästysajalta maksettava korotus lasketaan viivästysajan jokaiselta päivältä. Viivästysajan katsotaan alkavan, kun kolme kalenterikuukautta on kulunut sen kuukauden päättymisestä, jona hakija on jättänyt Kansaneläkelaitokselle hakemuksensa tai muun vastaavan vaatimuksen sekä esittänyt asumistuen perustetta ja määrää koskevan sellaisen selvityksen kuin häneltä kohtuudella voidaan vaatia. Tällöin otetaan myös huomioon Kansaneläkelaitoksen mahdollisuudet hankkia selvitys. Jos asumistuessa tulona huomioon otettavaa eläkettä tai korvausta ei vielä ole lopullisesti ratkaistu, viivästysajan katsotaan alkavan vasta, kun yksi kalenterikuukausi on kulunut sen kuukauden päättymisestä, jona ilmoitus mainitusta eläkkeestä tai korvauksesta on tullut Kansaneläkelaitokseen. Saman päätöksen perusteella myöhemmin suoritettavalle asumistuen erälle korotus lasketaan eräpäivästä.

Jos Kansaneläkelaitoksen päätökseen on haettu muutosta, muutoksenhakuelin voi määrätä, että korotus lasketaan myöhemmästä kuin 1 momentissa tarkoitetusta ajankohdasta, jos Kansaneläkelaitos osoittaa muutoksenhaun aikana tapahtuneen oleellisen muutoksen hakijan olosuhteissa.

Jos asumistukea ei ole voitu maksaa oikeassa ajassa hakijasta johtuvasta syystä, Kansaneläkelaitos ei ole velvollinen suorittamaan asumistukea korotettuna pitemmältä ajalta kuin siitä päivästä, jona este Kansaneläkelaitoksen tieteen on lakannut. Jos asumistuen suorittaminen viivästyy lain säännöksen vuoksi taikka yleisen liikenteen tai maksuliikenteen keskeytymisen taikka muun vastaavan ylivoimaisen esteen takia, Kansaneläkelaitos ei ole velvollinen maksamaan asumistukea korotettuna tällaisen esteen aiheuttamalta viivästysajalta.

Viivästysajalta maksettavaa korotusta laskettaessa vuoteen katsotaan sisältyvän 360 päivää ja kuukauteen 30 päivää.

53 §

Indeksisidonnaisuus

Tässä laissa säädettyt rahamäärät lukuun ottamatta 12 §:n 4 momentissa ja 13 §:n 3 momentissa mainittuja rahamääriä sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään. (14.11.2014/939).

Tässä laissa säädettyt rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

54 §

Lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannusten sekä asumismenojen enimmäismäärien tarkistaminen

Valtioneuvoston asetuksella tarkistetaan vuosittain 9 §:n 4 momentissa tarkoitetut lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannukset sekä 9 §:n 5 momentissa tarkoitetut keskimääräiset asumismenot enintään asumismenojen muutosta vastaavasti.

Asumismenojen enimmäismäärät sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa säädetään. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella tarkistetaan vuosittain asumismenojen enimmäismäärät siten, että ne vastaavat asumismenojen muutosta.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksia, keskimääräisiä asumismenoja sekä asumismenojen enimmäismääriä koskevat euromäärät ovat vuosina 2016 ja 2017 samat kuin vuonna 2015. (9.12.2016/1103)

55 §

Rahamäärien pyöristäminen

Asumistukea määrittäessä otetaan asumismenot ja niiden enimmäismäärät, tulo- ja omaisuuserät sekä tässä laissa säädettyt rahamäärät huomioon vuosimääräisinä pyöristettyinä täysiksi euroiksi. Asumistuen perusomavastuu, maksettava asumistuki ja asumistuen vähimmäismäärä pyöristetään kuukausimääräisenä lähimpään senttiin.

56 §

Ulosmittaus- ja siirtokielto

Asumistukea ei saa ulosmitata.

Sopimus, joka tarkoittaa asumistuen siirtämistä toiselle, on mitätön.

57 § (11.12.2020/990)

Rahoitus

Eläkkeensaajan asumistuista Kansaneläkelaitokselle aiheutuvat kulut korvataan valtion varoista.

Valtio suorittaa Kansaneläkelaitokselle kuukausittain valtion osuuden ennakkoa eläkkeensaajan asumistuista aiheutuvista kuluista.

Valtion osuuksien, niiden ennakoiden ja lopullisten valtion osuuksien vahvistamisesta ja maksamisesta sekä sitä varten tarvittavista tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämän lain toimeenpanosta aiheutuvat toimintakulut katsotaan kansaneläkerahastosta maksettaviksi Kansaneläkelaitoksen toimintakuluiksi.

7 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

58 §

Soveltamissäännös

Jos muussa laissa tai sen nojalla annetussa säännöksessä viitataan eläkkeensaajien asumistukilakiin (591/1978) tai sen nojalla myönnettävään tai maksettavaan asumistukeen, viittauksen katsotaan tarkoittavan viittausta tämän lain vastaaviin säännöksiin ja tämän lain mukaiseen asumistukeen, jollei tästä laista muuta johdu.

Mitä tässä laissa säädetään hyvinvointialueista, sovelletaan Ahvenanmaan maakunnan osalta Ahvenanmaan maakunnan kuntiin. (8.7.2022/553)

59 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

Tällä lailla kumotaan 28 päivänä heinäkuuta 1978 annettu eläkkeensaajien asumistukilaki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

60 §

Siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevien asumistukien maksamista jatketaan entisin perustein tämän lain 17 §:n mukaiseen seuraavaan tarkistukseen saakka tai siihen saakka kunnes asumistuki lakkaa.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevassa asumistuessa olevat eläkkeensaajien asumistukilain muuttamisesta annetun lain (473/1991) voimaantulosäännöksen 2 momentissa tarkoitetut tulojen vähennyksenä huomioon otetut asuntolainojen korot ja kulutusluottojen korot poistetaan asteittain siten, että velkojen korkojen yhteismäärää pienennetään 1 päivästä tammikuuta 2008 lukien ja sen jälkeen kunkin vuoden alusta 20 prosenttia kuitenkin vähintään 250 euroa. Pienennys lasketaan 31 päivänä joulukuuta 2007 maksussa olleessa asumistuessa huomioon otetusta asuntolainojen ja kulutusluottojen korkojen yhteismäärästä.

Jos lapsi on täyttänyt 16 vuotta ennen tämän lain voimaantuloa, mutta on alle 18-vuotias lain voimaan tullessa, asumistuen saajan asumismenojen enimmäismäärää korotetaan 10 §:n perusteella asumistuen seuraavassa 17 §:n mukaisessa tarkistuksessa.

Jos asumistukihakemus on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, asumistukea ei ilman erityistä syytä myönnetä pidemmältä kuin vuoden ajalta takautuvasti.

HE 90/2006, StVM 56/2006, EV 283/2006

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

7.12.2007/1154:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Sen 17 §:n 2 momentin 7 kohta on voimassa vuoden 2009 loppuun.

Tämän lain 17 §:n 2 momentin 7 kohdassa säädetyt euromäärät vastaavat kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu. Vuositulon nousua koskevaan euromäärään sovelletaan 53 §:n 1 momenttia siten, että vuosina 2008 ja 2009 euromäärä vastaa sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2007 tammikuussa maksettavina olevien kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 95/2007, StVM 9/2007, EV 55/2007

19.12.2008/1002:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Jos henkilö saa asumistukea tämän lain voimaan tullessa, hänen asumistuessaan ei oteta huomioon hänelle maatalousyrittäjän eläkelain 21 a §:n nojalla vahvistettua työtuloa ennen kuin hänen asumistukensa on 17 §:n nojalla muusta syystä tarkistettava.

HE 92/2008, StVM 22/2008, EV 132/2008

22.12.2009/1225:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010. Lain 30 §:n 2 momentin johdantokappale tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

HE 235/2009, StVM 51/2009, EV 233/2009

20.8.2010/705:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevan eläkkeensaajan asumistuen maksamista jatketaan tämän lain voimaan tullessa voimassa ollein perustein seuraavaan muusta kuin takuueläkkeestä annetun lain mukaisen

takuueläkkeen myöntämisestä johtuvaan 17 §:n mukaiseen tarkistukseen saakka.

HE 50/2010, StVM 10/2010, EV 86/2010

18.2.2011/153:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2011.

LA 115/2010, StVM 47/2010, EK 39/2010

17.6.2011/684:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2011.

Lain 41 §:ää sovelletaan, jos takautuva etuus tai korvaus myönnetään tämän lain voimaantulon jälkeen.

Tämän lain voimaan tullessa muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusoikeudessa vireillä oleviin lainvoimaisen päätöksen poistamista koskeviin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

HE 274/2010, StVM 51/2010, EV 300/2010

16.12.2011/1330:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012. Lain 24 §:n 1 momentti, 25 a ja 25 b §, 33 §:n 4 momentti sekä 35 §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä marraskuuta 2012.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

HE 44/2011, StVM 9/2011, EV 42/2011

28.12.2012/933:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013.

HE 133/2012, TaVL 41/2012, PeVL 32/2012, TyVM 7/2012, EV 163/2012

25.10.2013/744:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2013.

HE 100/2013, StVM 9/2013, EV 103/2013

14.11.2014/939:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Tämän lain voimaan tullessa maksussa olevien asumistukien maksamista jatketaan entisin perustein 17 §:n mukaiseen tarkistukseen saakka tai siihen saakka kunnes asumistuki lakkaa.

Tämän lain 17 §:n 2 momentin 6 ja 7 kohdassa säädettyt rahamäärät vastaavat sitä kansaneläkeindeksin pistelukua, jonka mukaan vuoden 2001 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

HE 52/2014, YmVM 7/2014, EV 91/2014

7.8.2015/884:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016.

Mitä tässä laissa säädetään työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesta etuudesta, sovelletaan tapaturmavakuutuslain (608/1948) tai maatalousyrittäjien

tapaturmavakuutuslain (1026/1981) mukaiseen vastaavaan etuuteen.

HE 278/2014, StVM 50/2014, MmVL 47/2014, TyVL 17/2014, EV 320/2014
30.12.2015/1673:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2016.

HE 127/2015, StVM 14/2015, EV 102/2015

29.1.2016/86:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 16/2015, StVM 5/2015, EV 37/2015

25.8.2016/708:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 7/2016, LaVM 8/2016, EV 99/2016

9.12.2016/1103:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 152/2016, StVM 28/2016, EV 171/2016

21.12.2016/1270:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

HE 120/2016, StVM 25/2016, EV 167/2016

13.1.2017/11:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2017.

HE 232/2016, StVM 40/2016, EV 242/2016

11.1.2019/21:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

HE 188/2018, StVM 24/2018, EV 195/2018

4.12.2019/1229:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

Eläkkeensaajan asumistuki tarkistetaan tämä lain mukaiseksi tämän lain voimaantulon jälkeen seuraavan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain mukaisen tarkistuksen yhteydessä.

HE 43/2019, StVM 4/2019, EV 21/2019

17.4.2020/230:

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä huhtikuuta 2020.

HE 87/2019, StVM 1/2020, EV 12/2020

11.12.2020/990:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2021.

HE 108/2020, StVM 32/2020, EV 148/2020
19.11.2021/1014:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2022.

HE 66/2021, StVM 23/2021, EV 133/2021

8.7.2022/553:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

HE 56/2021, HE 18/2022, StVM 9/2022, EV 66/2022

20.12.2022/1150:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

HE 233/2022, YmVM 12/2022, EV 172/2022

23.3.2023/412:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

HE 207/2022, TyVM 26/2022, EV 332/2022

Finlex › Lainsäädäntö › Ajantasainen lainsäädäntö › Vuosi 2007 › 11.5.2007/571

Finlex ® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.